

سازمانی مصاحبه

حسین سلطانزاده

گفتگو با محمد ابراهیم لاریجانی قائم مقام ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور

کارنامه سفر در دو سالگی ستاد دائمی تسهیلات سفر

اشاره:

چند سالی است که با فرا رسیدن نوروز نام ستاد تسهیلات سفرهای کشور دهان بدهان می چرخد و چنین به نظر می رسد که نوروز، دوز نویی است برای شروع فعالیت این ستاد. تصمیم بر این شد تا از چند و چون و نحوه فعالیت ستاد کسب اطلاع کنیم بدین منظور پای صحبت محمد ابراهیم لاریجانی دبیر ستاد نشستیم. به رغم نظر ما این ستاد، از یک چارت سازمانی گسترد و اعضای موثر بسیاری بود. لذا برآیند این دو می باشد. با توضیحات وی ستاد تسهیلات سفرهای کشور را بهتر بشناسیم.

انتظامی و غیره، ریاست ستاد با استاندار در سطح استان و فرماندار در شهرستان است، رئیس سازمان میراث فرهنگی استان نیز به عنوان دبیر ستاد استان و نماینده آن در شهرستان به عنوان دبیر ستاد شهرستان می باشد که در واقع طراح و مغز متفکر ستاد است. امسال صدها نفر از فرمانداران به عنوان رئیس ستاد تسهیلات شهرستان با این هدف معرفی شدند که ارائه خدمات فقط محدود به مرکز استان نشود بلکه در شهرستانها هم جریان پیدا کند. در بسیاری از استانها، شهرستانهایی نیز محور گردشگری است به این دلیل فرمانداران هم نقش پیدا کردند حتی در لایه‌ای فراتر در برخی روستاهای هدف گردشگری، دهیارانی با حکم فرماندار به عنوان روسای دائمی ستاد تسهیلات سفر روستای خود منصوب شدند.

تغییرات در چارت سازمانی ستاد چگونه انجام می شود؟

به دلیل متفاوت بودن موقعیت استانها از لحاظ آب و هوایی، جغرافیایی، جاذبه‌های گردشگری و ... نمی‌توان ابلاغیه‌ای واحد برای همه استانها صادر کرد. به همین منظور از جانب معاونت گردشگری ابلاغیه‌ای به استانها ارائه شده است که موضوع تغییرات در چارت سازمانی ستاد تا حصول نتیجه مطلوب صورت پذیرد به این صورت که روسای سازمان به عنوان دبیر ستاد تغییرات را پیشنهاد می‌دهند در جلسه ستاد با حضور استاندار به عنوان رئیس ستاد استان تغییرات لازم چه در معاونت‌های ستاد و چه در اعضا صورت می‌گیرد. یعنی تغییرات بسته به پتانسیل و ارتباط در جهت بهبود فعالیت ستاد انجام می‌شود. تا از پتانسیل‌های همه سازمان‌های مرتبط و در جهت ارائه خدمات متعدد و متنوع به مسافران و گردشگران بهره‌گیری شود.

تضاد فکری بین سیاست‌های سازمان و مسئولان اجرایی رخ نمی‌دهد؟

دبیر تمام ستادها، سازمان میراث فرهنگی است. در مرکز استان و در تمام شهرستان‌ها کار را استاندار و فرماندار پیش می‌برد و با هماهنگ کردن دستگاه‌ها با یکدیگر، بخشانه‌های دبیر ستاد و سازمان میراث فرهنگی عملیاتی شود. مغز متفکر، طراح برنامه‌ها به لحاظ تخصصی، دبیر ستادها یا همان سازمان میراث فرهنگی است اما بخش عمده‌ای از فعالیت‌ها، تخصصی می‌باشد که در حوزه فعالیت نهادهای مرتبط صورت می‌گیرد، به عنوان مثال در موارد تخصصی نیروی انتظامی، در حوزه حمل و نقل سازمان میراث فرهنگی نظر تخصصی ندارد بلکه نظر مشورتی دارد. اما هماهنگ کردن، همگرایی و رسیدن به یک کانون به سازمان میراث فرهنگی است که دبیر ستاد می‌باشد به همین دلیل جلسه با محوریت سازمان

درباره ضرورت شکل‌گیری و اعضاي ستاد توضیح دهید؟

سفر به چندین مولفه نیاز دارد که در صورت تحقق آنها می‌توان سفری خوب، بهینه و خاطره انگیز داشت. ابتدا حمل و نقل؛ دوم نظام تغذیه و پذیرایی؛ سوم اسکان، اقامت و خدمات رفاهی؛ چهارم خدمات انتظامی و قضایی و امدادی؛ پنجم جاذبه‌های گردشگری و امکاناتی که باید در جاذبه‌ها وجود داشته باشد و ششم خدمات تخصصی گردشگری. در هر کدام از این موارد سازمان‌های بسیاری دخیل هستند عمدۀ خدماتی که در یک سفر باید به مردم ارائه شود صرفا در خدمت سازمان میراث فرهنگی نیست در اغلب کشورها ۱۱ تا ۱۴ وزارت خانه هم‌اندیشی می‌کنند تا سفرهای داخلی، خارجی و جذب گردشگر خارجی را سامان دهند. با این رویکرد از ۲ سال قبل ستاد دائمی تسهیلات سفر با حضور ۱۱ معاونت از سازمان‌های مختلف تشکیل شد در مجموع بیش از ۶۰ سازمان در قالب ۱۱ معاونت در زیر مجموعه این ستاد فعالیت می‌کنند. ستاد هم در ۳۰ استان کشور گسترش داشته و ریاست آن به عهده استاندار هر استان است. در سال جدید نیز با ابلاغیه مهندس مشایی ریاست محترم سازمان به تمام استانداران، مقرر شد که کلیه فرمانداران شهرستان‌های کشور هم به عنوان روسای ستاد دائمی تسهیلات سفرهای شهرستان خود منصوب شوند. اعضای ستاد هم مسئولین شهرستان خواهند بود.

نقش سازمان میراث فرهنگی در ستاد چیست؟ از آنجا که فرماندار و استاندار بالاترین مقام اجرایی در شهرستان و استان هستند و به لحاظ سلسله مرتبی سازمان میراث فرهنگی استان نیز در تابعیت فرمانداری است و نیز به دلیل اشراف فرماندار و استاندار به سایر سازمان‌ها مانند شهرداری، نیروی

میراث فرهنگی تشکیل می‌شود و برای هماهنگ کردن دستگاه‌ها با یکدیگر و عملیاتی شدن پخشندامه‌ها حمایت استاندار را در پی دارد. نهایتاً می‌توان گفت که هم‌دلی خوبی بین مسئولین در بحث ارائه خدمات به مسافران و گردشگران وجود دارد.

آیا نقش ستاد مرکزی نظارت است؟

بله؛ اگر مشکلی یا مانع باشد از طریق سیستم بالا به پایین بر طرف می‌شود. البته نمی‌خواهم بگوییم همه مشکلات توسط این ستاد حل می‌شود و هیچ مشکلی وجود ندارد، مشکل در زمینه گردشگری بسیار زیاد است اما با کارگروهی، هم‌فکری و تعامل بین بخشی می‌توان آن را به سرانجام رساند.

در مورد اهداف و رویکرد ستاد توضیحی بدید.

منشور ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور شامل ۲۰ بند خطمنشی و سیاست‌های کلان است که به ستادهای استانی، شهرستانی، مرکز و همه اعضا اعلام شده است. در این منشور تشکیل شورای مشورتی شامل بخش خصوصی، صاحب‌نظران، متقاضین، دانشگاه‌هایان و کسانی که دست‌اندرکارند آمده است و اهتمام به امر اطلاع‌رسانی، ارتباط موثر با خبرنگاران و رسانه‌ها برای تنظیم افکار و توسعه کوسک‌های اطلاع‌رسانی و راهنمای مسافر در دستور کار قرار دارد. ستاد در جهت رسیدن به نقطه مثبت کار خود؛ باید به الگوی موفق کارگروهی تبدیل شود، این مهم به عنوان شعار ستاد، سرلوحه کار همه اعضا قرار گرفته است. استفاده از نقش محوری استانداران در تبدیل فعالیت ستاد به الگوی موفق تکریم ارباب رجوع و بر دائمی شدن ستاد تأکید دارد. بخصوص در استان‌های کمتر برخوردار و کمتر مسافر ستاد باید برای کل سال فعال باشد. این نکات در ستاد اشاره شده که بخشی از آن اجرایی تر و بخشی کلان‌نگری است. در واقع دیدگاه اعضای ستاد را به چهارچوبی به نام منشور متمرکز کردیم که در یک مسیر گام بردارند. حال با روش‌های مختلف برای رسیدن به یک هدف که در این ۲۰ بند طراحی شده است حرکت می‌کنیم.

وضعیت نظارت چگونه است؟

ستاد دائمی

تسهیلات

سفرهای

کشور از

پتانسیل

و نقش

محوری

رسانه ملی

بی‌بهره

است

نظارت بر پهداشت، قیمت، ارائه خدمات مناسب هتل‌داری و در رستوران خدمات مناسب پذیرایی انجام می‌شود. همچنین نظارت‌های تخصصی را در نظر داریم که ستادهای استانی با محوریت اضایی که دارند در معاونت ارزیابی نظارت ستاد تسهیلات سفر استان صورت می‌دهند و نظارت کلان یعنی بررسی عملکرد ستادهای ۳۰ استان را تهران انجام می‌دهد. از طرفی امسال سازمان بازارگانی، ادارات تعزیرات حکومتی و دانشگاه‌های علوم پزشکی در سراسر کشور گروه‌های نظارتی متعددی دارند.

نوع برخورد با تخلفات احتمالی چگونه است؟

در برخی موارد تخلفاتی مشاهده می‌شود که متعارف نیست یعنی خدماتی که ارائه می‌دهند در حد آن قیمتی که مطالبه می‌کنند نمی‌باشد. ممکن است از نظر پهداشت محیط، غذاهایی که ارائه می‌دهند، سرویس و ... تخلفاتی صورت گیرد. اما به صورت کلی با توجه به اینکه در تعطیلات نوروز بیشترین بازدید کننده را داریم این امر می‌تواند روشی باشد برای کل سال که اگر تخلفی صورت بگیرد، واحدهای مختلف با برخورد جدی روبرو شوند به این منظور نظارت در چند بخش صورت می‌گیرد. تیم‌های نظارت بر شبکه توزیع موادغذایی، رستوران‌ها و مراکز پذیرایی توسعه شبکه بهداشت تمام شهرها و استان‌ها که در ستاد عضویت دارند صورت می‌گیرد. هتل و قیمت تورها در کل سال تحت نظارت سازمان میراث فرهنگی است و به ندرت شکایت از گران بودن هتل در کل سال داریم زیرا هتل‌ها و بخش خصوصی آنقدر جاذبه و انگیزه دارند که با هم رقابت کنند و حتی تخفیف‌هایی بدهند. اما در نوروز تغییراتی داریم که بازی آن هم هتل‌ها نیستند بلکه آژانس‌ها هستند که با برنامه‌ریزی برای تور، هتل در اختیار می‌گیرند و یک تور تعریف می‌کنند که قیمت آن تور شاید متعارف نباشد اما بسته به موضوع تور و خدماتی که می‌دهد، تعداد وعده‌های غذا، بیمه و روزهای تور، درجه هتل اقامت، قیمت‌ها متفاوت می‌باشد. ممکن است

تور بند عباس با قیمت‌های ۵۰۰ تومان انجام شود؛ هیچ ارزانی و هیچ گرانی بی‌علت نیست، می‌پذیریم که در ایام نوروز برخی از دفاتر خدمات مسافرتی و قیمت تورهایی که می‌گذارند با خدماتی که ارائه می‌دهند متعارف نیست این موضوع در این ایام اگر دیده شود قطعاً برخورد خواهد شد. براساس آینه نامه ابتداء اخطار شفاهی و بعد از تذکر اخطار کتبی، سپس نزول درجه و در نهایت پالمپ واحد مختلف صورت می‌گیرد. سازمان‌های دیگری هستند مانند اتحادیه آژانس‌داران، اتحادیه تورگردان، دفاتر خدمات مسافرتی و هاوایی‌مایی، تغییرات قیمت چارت‌ریل بليط و... عواملی هستند که دست‌به‌دست هم می‌دهند که قیمت سفر در یک برهه‌ای مثل فصل پیک گران شود البته به این نکته توجه داشته باشید که در همه جای دنیا فصل پیک و فصل نمایشگاهی قیمت بالاتر است. در فصل نمایشگاهی برلین قیمت هتل‌ها بسیار بالا است ولی یک هفته بعد از اینکه نمایشگاه تمام می‌شود شما با ۵۰ درصد زیر قیمت می‌توانید به آنجا سفر کنید. این روند در همه جای دنیا وجود دارد. این موضوع عرضه و تقاضا است، به لحاظ اقتصادی منطقی است که قیمت نوساناتی داشته باشد اما باید نظارت و کنترل هم انجام شود، همکاری بین بخشی صورت گیرد، فرهنگ‌سازی شود تا این مشکل را حل کرد. این مشکل یک روزه به وجود نیامده و یک روزه هم حل نمی‌شود.

در تدوین برنامه اجرایی عملکرد سال‌های قبل تا چه اندازه دخیل بوده است؟

نکته بسیار مهمی است. همزمان با ابلاغ منشور ۲۰ بندی، بند برنامه اجرایی هم طراحی شده است که به استان‌ها ابلاغ گردیده و شامل طرح‌های کوچک اما زود بازده و کم هزینه هستند که برای مردم محسوس است. یکی از آن‌ها تشکیل کمیته آمار با حضور سازمان‌های مرتبط در این مجموعه است که با تهیه، توزیع و جمع‌آوری فرم‌های نظرسنجی با موضوعات مختلف مانند خدمات عمومی، امنیت، نحوه فعالیت موسسات در تاسیسات گردشگری، وضعیت اطلاع‌رسانی، تبلیغات و راهنمایی‌ها ارزیابی موارد مختلف انجام می‌شود تا بر اساس آن بتوان برای سال آینده بهتر برنامه‌ریزی کرد. در ۲ سال گذشته چون کار تازه شروع شده بود و ستاد نهال نوپایی بود خیلی نقاط قوت، ضعف و فرصت‌های تحلیل و جمع‌بندی علمی نشده بود ولی امسال خوشبختانه با وجود منشور کلی و برنامه‌های اجرایی متاثر از منشور می‌توان عملکرد سازمان را سنجید. سال‌های قبل کمیت شاید مردم توجه بود اما امسال کیفیت هم حائز اهمیت است. در مجموع بر اساس یافته‌های سال قبل و نظرات مسافران و مردم ستاد دائمی تسهیلات سفر در ۳۰ استان و ۴ منطقه آزاد کشور برنامه‌های متعددی را در نوروز ۸۸ تدارک دیده است.

آیا برنامه‌های اجرایی ستاد مستند بر مطالعات است؟ اگر این گونه نبوده امسال اقدامی در این زمینه صورت گرفته یا خیر؟

بخش عمده‌ای از منشور و ۲۰ بند برنامه اجرایی آن بر اساس

شدن اسکله‌ها و بنادر مسافری در دستور کار قرار گرفته است. در چابهار بازدید مسافران و گردشگران از اسکله‌ها و کشتی‌های بزرگ و تور دریایی فراهم شده است. در کل یک طرح ابتکاری که سال‌های قبل نبوده با هدف افزایش مسافران در دستور کار ستاد هر استان قرار گرفته است. در مجموع قسمت عمده برنامه‌های اجرایی بر اساس مطالعات، نواقص گذشته و خواسته‌های مردم بوده است. برخی هم ممکن است مشکلات آینده باشد، قسمتی هم ممکن است مغفول مانده باشد یعنی ممکن است نیازهایی مردم داشته باشند که هنوز به آن نرسیده‌ایم به کمک آمار، نظرسنجی و مطالعات این فرایند کامل خواهد شد. مردم نیز از طریق تلفن‌های گویای ۰۳۱ استان، صندوق‌های پیشنهادات، سایت اطلاع‌رسانی ستاد، مراجعت حضوری و مکاتبه نظرات خود را به ستاد اعلام کنند. این نظرات در کنار مطالعات ستاد و تجارب معاونین گردشگری کمک موثری برای برنامه‌ریزی سال آینده خواهد بود. در زمینه اطلاع‌رسانی، با سازمان صداوسیما در برخی از استان‌ها که یکی از معاونت‌های ستاد است همکاری خوبی صورت گرفته؛ در استان کرمانشاه و خراسان شمالی رادیوی گردشگری در ایام نوروز فعال می‌شود. با یک فرکانس خاص و پوشش سراسری. اطلاعات لازم از قبیل برنامه استان، برنامه علمی فرهنگی، وضعیت آب و هوای استان و استان‌های بعدی، خدمات استان، شماره تلفن‌های ستاد، محل اسکان فرهنگیان، مصاحبه با مسئولین... در اختیار مسافران قرار می‌گیرد. اما در اطلاع‌رسانی قبل از نوروز مشکلاتی وجود دارد چون هم فعالیت‌های مملکت خوشبختانه زیاد است و صداوسیما اولویت اولش شاید ستاد و موضوع گردشگری نباشد، چون بحث‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، ورزشی... وجود دارد. در واقع می‌توانم این جمله را بگویم که ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور از پتانسیل و نقش محوری رسانه ملی بی‌پرهه است. برای موضوع مهمی چون خدمات دادن به مردم شریف ایران که این همه اهتمام وجود دارد با کمبود و مشکل مواجه است و همراهی رسانه ملی و پوشش دادن این امر در حد خبر کفايت نمی‌کند چون مردم اطلاعات کامل‌تری نیاز دارند که نیازمند همراهی صدا و سیما هستیم.

پیش‌بینی آمار سفرهای استان چگونه است؟

پیش‌بینی بر اساس روند چند سال گذشته صورت می‌گیرد. ۴-۳۱ اخیر نشان داده که سفر مخصوصاً سفرهای نوروزی با رشد قابل توجهی مواجه بوده است. پیش‌بینی می‌کنیم بر اساس سوابق گذشته امسال هم شاهد رشد سفر با نرخ‌های مشابه سال‌های قبل حدود ۳۰-۳۱ درصد باشیم، اما سفر متاثر از خواست و اراده مردم بوده و ممکن است بسیاری از

تجارب معاونین گردشگری سال‌های قبل، معاونین گردشگری استان‌های پر مسافر، تجارب مطالعاتی و گزارشات، نحوه کار، نواقص و نارسایی‌های موجود تدوین شده است. به طور مثال امسال تمام شهرداری‌ها باید محل استقرار چادر را به گونه‌ای در نظر بگیرند که آب آشامیدنی، سرویس بهداشتی، پارکینگ و امنیت وجود داشته باشد؛ وجود سفره هفت‌سین، بازارچه عرضه آب معدنی، نان، میوه و تولیدات موادغذایی کارخانه‌جات استان، عرضه ارزاق عمومی خواسته مسافران در سال گذشته بوده که امسال برای همه استان‌ها لحاظ شده است. برپایی چادر ویژه نماز، تعییر ساعت کاری مراکز خرید و موزه‌ها، برگزاری جشنواره و... از دیگر خواسته‌های مردم می‌باشد. در سیستان و بلوچستان استانداری موضوع حل مشکل سوت برای مسافران را در دستور کار قرار داده چون در سیستان و بلوچستان به دلیل محدودیت‌هایی عرضه سوت آزاد وجود ندارد. در هرمزگان ۲۶ کیلومتر ساحل آزاد سازی شده و با ایجاد روشنایی، پیاده‌رو، فضای سبز، سرویس بهداشتی، حمام و آلاچیق در کنار ساحل از محل اعتبارات سازمان میراث فرهنگی با کمک استانداری و شهرداری بندرعباس، آماده بهره‌برداری است. در خراسان شمالی ۴۱ سرویس بهداشتی جانمایی شده و در حدود آن نوروز امسال بهره‌برداری خواهد شد. در استان اصفهان شورای اسلامی شهر اصفهان و شهرهای استان در ستاد دائمی تسهیلات سفر دخیل شده‌اند. در استان ایلام هماهنگی لازم برای ارائه خدمات به کاروان‌های راهیان نور با قوت و قدرت بیشتری دیده شده است. در استان مازندران کمیته ساماندهی و مدیریت سواحل و دریا با هدف توسعه تفریحات دریایی، شنا، ماهی‌گیری، قایق‌رانی، امداد و نجات و برگزاری تورهای دریایی که نکه شاخص استان مازندران است، تشکیل شده است. در استان گلستان حفاظت از جنگل گلستان مطرح شده است. در قشم شبانه‌روزی

توريسم در ابعاد مختلف بخصوص در محیط‌زیست، حفاظت از میراث فرهنگی و سایر نمادهای گردشگری را برنامه‌ریزی کند. اين يك نكته کليدي مي‌باشد که به تمام ستادها ابلاغ شده است. در منشور هم بيان شده است. اصولاً شهرداری‌ها و سازمان‌هایی که در بحث محیط‌زیست و پارک‌ها هستند خيلي مدعی اين موضوع هستند و اقدام باید توسط آنها صورت گيرد. بخشی از تخریب به دليل کمبود امکانات است، مردم می‌خواهند برای پخت و پز غذایشان در کمپین‌ها فضایی داشته باشند که شهرداری باید ایجاد کند و امکانات بگذارد تا مردم بتوانند استفاده کنند. امکانات توسط حاکمیت، دولت، شهرداری و... باید فراهم شود امر فرهنگ‌سازی می‌تواند از طریق سازمان میراث، حفاظت محیط‌زیست، صداوسیما، NGO‌ها و بخش خصوصی باشد. از سوی ستاد مرکزی به تمام استان‌ها ابلاغ شده که موضوع تخریب را جدی بگیرند و برایش راهکار ارائه دهند. از شهرداری‌ها هم خواسته شده امکانات مورد نیاز را مهیا نمایند.

برنامه‌های ستاد برای چه زمان‌هایی تدارک دیده شده است؟

ستاد تسهیلات سفرهای کشور دائمی است و برای ۴ فصل برنامه دارد. بعضی از استان‌ها در گیری بیشتری دارند و به فراخور فصل و میزان سفر، ستادهای تابستانه و یا زمستانه تشکیل داده‌اند. امسال از اول مهرماه فعالیت‌های ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور در ۰۳ استان با محوریت نوروز ۸۸ آغاز و تا اوخر بهمن ماه بیش از ۱۰۰ جلسه با محوریت نوروز ۸۸ در ۳۰ استان کشور برگزار شد. اسفندماه افتتاح فعالیت‌های اجرایی است. برنامه‌ریزی از اول مهرماه و نیز آغاز فعالیت‌های اجرایی و ارائه خدمات از اسفندماه تا ۱۵ فروردین ماه خواهد بود. بعد از آن هم بالافاصله با یک استراحت کوتاه برای تابستان سال آینده به منظور سفرهای تابستانه برنامه‌ریزی می‌شود.

سخن آخر:

همان طوری که سفر در بین مردم جا باز کرده است، ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور هم با توجه به نو پا بودن و جایگاه تازه‌ای که می‌خواهد پیدا کند، نیاز به زمان دارد. اما در همین مدت کوتاه ۲ سال واندی توائیسته کار گروهی و هماهنگی را شکل دهد، از موازی کاری جلوگیری کند، نقاط ضعف را شناسایی و در برنامه قرار دهد و طی برنامه‌ای برای اولین بار در موضوعی مثل سفرهای گروهی در ایام نوروز سازمان‌های مختلفی را درگیر کند. در اوقات مانند سایر کشورها از توان صدها سازمان، بخش خصوصی و مردم استفاده کند و بتواند این موضوع را سازمان‌دهی نماید. ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی با آرزوی داشتن سفری ایمن و خاطره‌انگیز، همیه‌نان عزیز را به رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی، حفظ طبیعت و محیط زیست دعوت و پیشنهاد می‌کند هموطنان به استان‌های سفر نمایند که تاکون نرفته‌اند.

سفر به سلامت

مردم سفر خود را به تابستان موکول کنند، ضمن اینکه سازمان میراث فرهنگی بسیار تلاش کرده با ابزارهای مختلف مانند سفر کارت، تشویق‌ها و ترغیب‌هایی که صورت می‌گیرد سفر را همه زمانی و در همه ایام سال توزیع کند. یکی از شعارهای ستاد همه‌مکانی، همزمانی و همگانی کردن سفر است. در حال حاضر سفر همه را در برگرفته و همگانی شده است؛ همه مکانی هم رخ داده چون در نوروز گذشته ۰۳ استان کشور درگیر بودند. اما نوروز به دلیل جاذبه‌هایی مثل دید و بازدید، تعطیلات اول سال، سابقه باستانی و از طرفی تولد دوباره طبیعت از سالیان سال مورد توجه مردم بوده به همین دلیل سفرهای نوروزی از استقبال فراوانی برخوردار است.

در خصوص آمار ارائه شده سال قبل که مورد قبول بسیاری از کارشناسان به دلیل مسائلی چون دید و بازدید و سفرهای خانوادگی نبود، توضیح دهید؟

در مورد آمار گردشگران و سفر تعریف استاندارد جهانی گردشگری مد نظر ستاد و سازمان است. تعریف و نظر صاحب‌نظران، متقدان و... و نگرش آن‌ها در این زمینه هم محترم است.

اما مطابق با تعریف استاندارد جهانی هر کسی که ۲۴ ساعت در

جایی اقامت کند گردشگر است با هر هدف و نیتی. چه مامور

اداری که ماموریت رفته باشد، چه بیماری که برای مداوا به

شهری سفر کرده، چه برای شرکت در یک نمایشگاه و سمینار،

چه برای خرید چه به قصد تفریج و تفریح، تفاوتی ندارد. با این

تعريف خانواده شیرازی که برای دیدن اقوام به اصفهان می‌روند

مسافر و گردشگر محسوب می‌شوند. اما اینکه آماری که سال

گذشته اعلام شد و در اذهان عمومی مورد بحث قرار گرفت

چیست؟ به دلیل تفاوت تعاریف است. سازمان میراث فرهنگی

شخصی را که ۳ روز در یک استان اقامت می‌کند ۳۱ نفر شب، ۳۱ نفر اقامت می‌نامد. هتل به

این ۱ نفر ۳ روز خدمات ارائه داده و به لحاظ تعریف تخصصی سازمان میراث فرهنگی آمار بر

اساس نفرسفر و نفر اقامت اعلام می‌شود. از نظر اداره کل حمل و نقل پایانه‌ها، خودرویی که

وارد یک استان و سپس خارج می‌شود ۲ تردد محسوب می‌شود. مانند ۷۰ میلیون نفر از

مردم ایران، سفر کردن بلکه می‌گوییم ۷ میلیون نفرسفر انجام شده، سفر به معنای تخصصی

حرکت از یک مبدأ به یک مقصد و یک شب اقامت. قبول دارم که باید تعاریف را به هم

نزدیک کرد و عریفی ارائه شود که مردم متوجه شوند. سال گذشته ۷۱ میلیون نفرسفر انجام

شده است مثلاً یعنی یک خانواده نفره که به استان ایلام و کرمانشاه رفته در مسیر برگشت

به شیراز هم سری زده توسط این خانواده ۵ نفره ۱۵ نفرسفر انجام شده است. به هر حال

این ۵ نفر در آمار این ۳ استان وارد می‌شود که عدد ۱۵ به دست آمده همان آمار ۱۵ نفرسفر

خواهد بود و این تعریف باید توجیه شود تا مردم بدانند که نفرسفر و نفر اقامت چیست؟

وقتی شرکت مخابرات اعلام می‌کند که ۴۰۰ میلیون پیامک در عین فطر ارسال شده کسی

اعتراضی نمی‌کند در حالی که ما در کشور کلا شاید ۴۰ میلیون تلفن همراه داریم ولی رقم

چهارصد میلیون پیامک برای مردم قابل درک است چون هر شخص به ده‌ها نفر پیامک

می‌دهد. در مقوله سفر هم این موضوع صادق است هر خودرو، یا هر خانواده ممکن است به

چند استان سفر کند. از سوی دیگر در ایران ۱۷-۱۸ میلیون خانوار داریم و به نظر می‌رسد

حدود ۴۰۰ هزار نفر هم این موضوع صادق است هر خودرو، یا هر خانواده ممکن است به

کرده‌اند و به چه استان‌هایی، نیازمند کار علمی و جامعه‌آماری هستیم که تاکون این کار

در ستاد انجام نشده است. اما کمیته آمار در ستاد دائمی تسهیلات سفر شکل خواهد گرفت

تا آمار با حساسیت بیشتری اعلام شود و به واقعیت نزدیک باشد. بدیهی است حجم کار این

چنینی نیازمند کار علمی است که در برنامه سال آینده قرار خواهد گرفت.

با توجه به افزایش تخریب محیط‌زیست در ایام پر سفر چه راهکاری

اندیشیده شده است؟

ستاد دائمی تسهیلات سفرهای کشور باید با برنامه‌ریزی و بهره‌گیری از توان همه دستگاه‌ها، ادارات و نهادها ضمن توسعه و رونق گردشگری کاهش اثرات سوء و منفی حاصل از پدیده

